

EKONOMISK BROTTSLIGHET MOT VÄLFÄRDEN

Stadskontoret

Upprättad
Datum: 20190401
Version: 1.0
Ansvarig: Malin Martelius
Förvaltning: Stadskontoret
Enhet: Stadskontoret

Innehållsförteckning

EKONOMISK BROTTSLIGHET MOT VÄLFÄRDEN	1
SOU "Kvalificerad välfärdsbrottslighet – förebygga, förhindra, upptäcka och beivra"	4
Malmös utredning "Åtgärder för att motverka ekonomisk brottslighet i välfärden"	6
Konsekvenser av brott mot välfärden	6
Övergripande synpunkter och förslag	7
Mål	8
Utmaningar och konstateranden i stort	8
En inledande struktur och fyra handlingsplaner	9
HANDLINGSPLANERNA	12
1. Otillåten påverkan och interna oegentligheter	12
Mål för området otillåten påverkan och interna oegentligheter	12
Beskrivning, problem, risker och utmaningar	12
Möjligheter	13
Hinder	13
Vem och när	13
Vanliga begrepp inom området	13
Inte vattentäta skott mellan planerna	14
Upphandling och inköp	15
2. Upphandling och inköp	15
Mål för området upphandling och inköp	15
Beskrivning, problem, risker, utmaningar	15
Möjligheter	16
Hinder	16
Vem och när	17
Begrepp som förekommer inom inköp- och upphandlingsområdet	17
Inte vattentäta skott mellan planerna	17
3. Enskilda	18
Mål för området enskilda	18
Beskrivning, problem, risker, utmaningar	18
Möjligheter	20
Hinder	20
Vem och när	21
Inte vattentäta skott mellan planerna	21
4. Företag och föreningar	22
Mål för området företag och föreningar	22
Beskrivning, problem, risker, utmaningar	22
Möjligheter	24
Hinder	24
Vem och när	24
Inte vattentäta skott mellan planerna	24

EKONOMISK BROTTSLIGHET MOT VÄLFÄRDEN

Problembild

Skatteverket har tidigare uppskattat att det nationella skattefelet, alltså skillnaden mellan den skatt som borde ha betalats in och den som faktiskt betalas in, uppgår till ca fem procent av BNP. Det skulle motsvara över 218 miljarder i uteblivna skatter under 2016. Företag står för den största delen av de uteblivna skatterna i Sverige och en stor del är kopplat till svartarbete. Från tidigare uppskattningar på Skatteverket gör SCB bedömningen att svartarbetet ligger på ca tre procent av BNP¹.

I årets regleringsbrev har Skatteverket fått i uppdrag att ta fram aktuella siffror och arbetar nu med att ta fram dessa avseende skattefelet. På skatteverkets webbsida finns en film ”Skattebrott -ett hot mot vår demokrati”² där det beskrivs att 100 miljarder kronor av det som de offentliga aktörerna upphandlar (600 miljarder), fuskas bort.

I föreliggande arbete med att möta utmaningarna med ekonomisk brottslighet mot välfärden följs aktuella utredningar, rapporter och erfarenheter på området, som är komplext och bara delvis beforskat. Sådär långt i processen har ingen orsaksanalys ännu gjorts. Fokus i utredningen inledningsvis, har varit att identifiera och beskriva problemens, riskernas eller utmaningarnas omfattning samt vilka aktörer som kan bidra i det gemensamma arbetet framåt, men också hinder som lokal nivå behöver insatser från nationell nivå för att kunna lösa. I de olika handlingsplanerna som presenteras nedan, finns dock embryon till samband och eventuellt möjliga orsaker. Under utredningens gång har ett behov av att dela upp arbetet i flera delar uppstått: otillåten påverkan och interna oegentligheter, inköp och upphandlingar, enskilda samt företag och föreningar.

SOU ”Kvalificerad välfärdsbrottslighet – förebygga, förhindra, upptäcka och beivra”

Under 2017 lades SOU:n ”Kvalificerad välfärdsbrottslighet” (2017:37) fram. Det är den senaste av en rad genomgångar av olika slags brottslighet mot välfärden (tex BRÅ:s ”Intyg som dörröppnare mot välfärdssystemet” 2015:8). Det är en gedigen genomgång av de statliga myndigheternas beroendeförhållanden, sekretesshinder, risker och förslag på åtgärder. Betänkandet berör kommunernas förhållande till de statliga relativt kortfattat och ytligt, men det finns trots det mycket att lära; processen från olika slags ansökningar från enskilda eller juridiska personer fram till beslut – och åtgärder rörande uppföljningar efter beslut. Utredningen konstaterar att just beslutsprocessen lämnar en del övrigt att önska, och så även uppföljning av redan fattade beslut. Ur ett förebyggande perspektiv framhålls dock vikten av åtgärder fram till beslut fattas för att undvika att till exempel medel betalas ut felaktigt - eftersom processen vid återkrävande är både tidskrävande och svår. Detsamma gäller ingående av avtal och processen fram till beslut att tilldela

¹ https://www.scb.se/statistik/_publikationer/NR9999_2010A01_BR_04_NRFT1002.pdf

² <https://www.skatteverket.se/foretagochorganisationer/startaforetag/kopatjanster>

juridisk person ett uppdrag eller avtal och att processen därefter, vid misstänkta avtalsbrott etcetera, är svår att bevisa eller vinna.

Bristen på samspel eller möjlighet till samspel mellan och inom olika myndigheter går igenom och är till viss del likartade med kommunernas förvaltnings/nämnds-verklighet.

Utredningens uppdrag i översikt handlar om att förebygga, förhindra, upptäcka och beivra organiserad och systematisk ekonomisk brottslighet mot välfärden. Berörda myndigheter delas upp i: registerförande, utbetalande och/eller brottsbekämpande samt sådant som är gemensamt för flera verksamheter. Sedan beskrivs den riskinventering som gjorts per uppdrag; de registerförande myndigheternas största risk är att registrerade uppgifter inte speglar verkligheten; de utbetalande myndigheterna riskerar felaktiga beslutsunderlag och de brottsbekämpande att ha bristande förutsättningar att beivra brott. Det som är gemensamt för flera verksamheter pekar på särskilda risker delvis kan undanröjas genom spårbara betalningsmedel och en samordnad, nationell utbetalningsfunktion. Viktiga åtgärder för de registerförande myndigheterna, för att minska risken för att registrerade uppgifter inte speglar verkligheten handlar om:

- att motverka oriktiga identiteter och oriktiga intyg
- effektivare och mer ändamålsenligt informationsutbyte
- bättre förutsättningar för kontroll
- ny straffrättslig bestämmelse

Viktiga åtgärder för de utbetalande myndigheterna, för att minska felaktiga beslutsunderlag beskrivs som:

- En mer samlad och reglering och kontroll
- Förbättrade möjligheter att inhämta uppgifter

Slutligen handlar det om, för de brottsbekämpande myndigheterna, i syfte att minska risken för bristande förutsättningar för att beivra brott, om att:

- Skapa bättre förutsättningar för att upptäcka och anmäla brott
- En mer samlad straffrättslig reglering
- Ny organisation för att bekämpa brott*
- Näringsförbud och spärrtid

Kommuners uppdrag återfinns i såväl registerförande som utbetalande funktioner. När det gäller brottsbekämpande funktioner, så finns uppdraget inte uttalat på det sättet – men i beskrivningen av området i utredningen så har kommunen möjlighet/behov av att anmäla och upptäcka brott, har nytta av att andra myndigheter får en bättre straffbrottslig reglering, en organisation för att bekämpa brott (vilande förslag) och att andra myndigheter utfärdar näringsförbud och spärrtider (inköp, upphandling med mera).

I april 2019 presenterade regeringen följande åtgärder som genomförda, som en direkt följd av SOU:n; en samordnad statlig utbetalningsfunktion, skärpta krav och rutiner för svenska id-handlingar, motverka oriktiga identiteter i folkbokföringen, bolagsverket har fått i uppdrag att föreslå åtgärder som kan minska ekonomisk brottslighet, utökade möjligheter att hämta in information

om företag och från banker, CSN får tydligare uppdrag kring kontroller, spårbara löneutbetalningar för vissa arbetsmarknadspolitiska stöd samt en förbättrad hantering av bidragsbrott och skärpta straff för den typen av brottslighet.

Malmös utredning ”Åtgärder för att motverka ekonomisk brottslighet i välfärden”

Denna utredning bygger på intervjuer med ca 25 personer i Malmö stad, arbetsförmedlingen, skatteverket, försäkringskassan, kommunförbundet Skåne och polisen. Utöver enskilda intervjuer har en rad sammankomster anordnats samt ett besök med samtliga ovanstående organisationer till Södertälje kommun. Stadskontorets utredare har även besökt Göteborg stad och träffat Borås stad. Malmö stad har under utredningstiden gått med i två nationella nätverk som samordnas av SKL (fusk och oegentligheter samt antikorruption). Fyra arbetsgrupper har sedan arbetat med fördjupning kring de identifierade utvecklingsområden som beskrivs i handlingsplanerna.

Konsekvenser av brott mot välfärden

Brottslighet mot välfärden är allvarlig på flera sätt:

- Skatt undanhålls och skattekraften minskar
- Utgifterna ökar samtidigt som skattekraften minskar
- Tilliten till välfärdssystemet och den offentliga sektorn påverkas negativt, likaså skattemoralen i samhället i stort
- Konkurrens snedvrids

Malmö, trygg och säker stad 2017-2022

I samverkansöverenskommelsen mellan Malmö stad och polisen – *Malmö, trygg och säker stad 2017-2022* beskrivs de övergripande två målen för det gemensamma arbetet

- öka tryggheten
- minska brottsligheten.

Huvuduppdraget för samverkansöverenskommelsen är att skapa ett tryggt och säkert Malmö genom att arbeta

- förebyggande,
- samverka i enlighet med lagstiftning (områdena som är lagstadgade) samt
- kring särskilda satsningar, som kan vara planerade eller akuta.

Arbetet med ekonomisk brottslighet i välfärden handlar om att öka/befästa tilliten till välfärdssystemen genom att minska brottsligheten riktad mot den i en planerad, särskild satsning. Uppdragsgivaren är kommunstyrelsen, finansieringen av utredningsuppdraget kommer från Tillväxtverket medan avstämningsytan under uppdragets gång har varit delar av styrgruppen för

samverkansöverenskommelsen. Fokus för insatserna ska, med lärdomar från den brottslighet som finns och pågår, skapa systempreventiva eller förhindrande insatser/aktiviteter.

Trygghets- och säkerhetspolicy

I Malmö stads policy för trygghet och säkerhet står att trygghets- och säkerhetsarbetet i Malmö stad utgår från ett preventivt förhållningssätt med fokus på främjande insatser och på att förebygga att visst beteende, händelse eller företeelse uppstår eller blir värre. Detta görs genom att, med stöd i forskning och beprövad erfarenhet, analysera bakomliggande orsaker (riskfaktorer) och förebygga eller hantera dessa.

Övergripande synpunkter och förslag

Förbättra kontroller

Stadskontoret föreslår att inledningsvis sortera ut det vi *kan* och det vi inte kan påverka och ta fram olika strategier för dessa – och att börja med sådant som ger mest resultat utifrån insatsen (”de lågt hängande frukterna”). Samtliga arbetsgrupper har påtalat behov av information och utbildning för att öka medvetenheten – men resurser måste också avsättas för att verkligen *förbättra kontrollerna*. Hur arbetet förankras och begripliggörs kan vara avgörande för vilket genomslag det får. Förklarande exempel kan vara; att arbeta för en god arbetsmiljö, hållbarhet och tillit står *inte* i motsatsförhållande till bra kontroller och en brottsförebyggande genomlysning/utveckling av relevanta processer.

Skapa utrymme

För att mobilisera kraft i organisationen som helhet är det också viktigt att *skapa utrymme* så att arbetet med välfärdsbrottslighet inte blir något som ska göras utöver allt annat, eftersom det då riskerar att bli bortprioriterat. Att förbättra kontrollerna kan ses som *en investering* som sannolikt kommer att betala sig, både i pengar och i *ökat förtroende* för verksamheterna och det kommer, menar stadskontoret, att krävas expertfunktioner som både är till stöd och som gör kontroller. Genom att skapa utrymme för arbetet ökar möjligheterna för att arbetet ska kunna bedrivas *ihärdigt, uthålligt och långsiktigt*. De som systematiskt utnyttjar välfärdssystemet gör det ihärdigt och uthålligt men saknar något som en kommunal organisation har: inbyggda resurser samt funktioner snarare än personer. Grupperna har också talat om risk för *och* pågående förändringar i ”toleransröskeln” (”att det här eller det där får man väl tåla”) och det menar stadskontoret måste mötas med resoluta och genomtänkta satsningar på arbetsklimatet eller organsaitonskultur. *Spelreglerna* måste vara tydliga men också vad medarbetare och staden som arbetsgivare behöver göra vid dilemman, svårigheter, hot, brottslighet eller oegentligheter.

Intern och extern brottslighet

Ovan beskrevs att brottslighet mot välfärdssystemet kan vara *både intern och extern*, det vill säga att den brottslighet som kan iakttas på gator och torg och som vi läser om i tidningen – inte kan ses som skild från brottslighet inom

organisationen. Det innebär inte att staden kommer att misstänkliggöra medarbetare eller malmöbor utan är mer ett konstaterande av att tjugosexusen medarbetare på många sätt *speglar befolkningen* i stort och att staden behöver ha det i beaktande vid rekrytering och i uppföljning av verksamheternas eventuellt svaga punkter. Kortfattat: i arbetet med välfärdsbrottslighet måste staden ha *flera tankeprocesser igång samtidigt*. Grupperna som föreslås arbeta med respektive handlingsplan ges även i uppdrag att skissa på ett förslag på resursförstärkning, om ett sådant behov identifieras. Handboken för intern kontroll och en rad rapporter från SKL och BRÅ m fl är viktiga stöd i arbetet. SKL har till exempel delat upp arbetet mot fusk och oegentligheter i åtgärder som rör *förebygga, leta* respektive *agera*. Stadskontoret har samlat material för var grupp för sig.

Nationell påverkan

Att förse kommunledning och förtroendevalda med *beskrivningar av hinder* som kan vara svåra att lösa på lokal nivå, är också ett viktigt steg i arbetet. SOU:n ”Kvalificerad välfärdsbrottslighet” har identifierat en rad hinder på den statliga nivån som i vissa delar också berör kommunerna – men i vissa fall berör målkonflikter och lagstiftningsfrågor mest kommunala verksamheter. Kommunledning och förtroendevalda har då en viktig uppgift att driva dessa frågor nationellt, gärna tillsammans med andra kommuner/storstäder, och få dem prövade.

Sammanfattningsvis ska handlingsplanerna alltså bestå av problembeskrivningar, förslag på lösningar på problemen samt beskriva hinder i det lokala arbetet.

Mål

- Rätt stöd/bistånd/bidrag/avtal med rätt person/verksamhet/företag/förening
- Stadens medarbetare ska veta vad otillåten påverkan och interna oegentligheter innebär och vilket ansvar som utifrån det vilar på dem
- De förebyggande processerna³ inom områdena otillåten påverkan och interna oegentligheter, inköp och upphandlingar, enskilda samt rörande företag och föreningar ska förbättras

Utmaningar och konstateranden i stort

Utmaningen med att ta sig an uppdraget blir att för varje delmoment ha flera olika perspektiv samtidigt:

- De allra flesta som har stöd via välfärdssystemet har adekvata skäl för det och det kan därför vara svårt att inse att det förekommer systematiskt fusk

³ Med process avses här de rutiner eller arbetssätt som utförs innan (utredning) och efter beslut (uppföljning) fattas inom så skilda verksamheter som ekonomiskt bistånd och andra biståndsbeslut, upphandlingar, avtal, föreningsbidrag, IOP mm

- brott mot välfärden skadar såväl dem som behöver stödet och tilliten till välfärdssystemen som det omgivande samhället
- Att en faktor i arbetet med välfärdsbrott handlar om att öka tilltron till att de som får samhällets stöd också har rätt till det
- Såväl statliga som kommunala aktörer brottas med samma luckor i systemen och det går bara att lyckas tillsammans
- Brottslighet är inte antingen intern *eller* extern utan både intern *och* extern
- Kommuner som arbetat systematiskt med välfärdsbrott under en längre tid beskriver att det kan uppstå internt motstånd, när felaktigheter uppdagas och behöver hanteras

En inledande struktur och fyra handlingsplaner

Samordning

Stadskontorets bedömning är att de fyra utvecklingsområdena som utkristalliserats under arbetets gång, kräver olika kompetenser när det gäller att driva det framåt, konkretisera och formalisera. Stadskontoret menar att handlingsplanerna behöver samordnas av olika förvaltningar:

- Otillåten påverkan och interna oegentligheter föreslås samordnas av stadskontoret (intern kontroll och stadsjurist)
- Inköp och upphandling föreslås samordnas av stadskontorets upphandlingsenhet,
- Enskilda föreslås samordnas av arbetsmarknads- och socialförvaltningen
- Företag och föreningar föreslås samordnas av fritidsförvaltningen.

Förslag om vem som bör stödja förvaltningarna i samordningen beskrivs i respektive plan, nedan. Stadskontoret föreslås tillsätta en **projektledare**, som till sitt stöd samlar en **koordineringsgrupp** med representanter från berörda avdelningar och förvaltningar, för att stödja arbetet, följa helheten, arbeta för att minska risken för fragmentering och driva arbetet med de fyra handlingsplanerna framåt, tillsammans.

På grund av pågående omorganisation av stadskontoret, ses befintliga styrgrupper/styr- och ledningssystem över. Initalt föreslås därför att parat avrapporteras stadens ledningsgrupp som består av förvaltnings- och bolagschefer.

Stadskontoret ser också över sina processer för ökad samverkan inom/utanför förvaltningen, och den föreslagna sammansättningen av koordineringsgruppen kan därför se annorlunda ut efter halvårsskiftet 2019.

Samverkan på flera nivåer

Det kan vara viktigt att ha i åtanke att samverkan med till exempel de statliga myndigheterna behöver finnas på **fler nivåer** än en, i arbetet. Ett förslag som kom upp i de inledande intervjuerna var att myndighetschefer och

förvaltningschefer behöver träffas några gånger per år för att resonera om övergripande läges/problembild och gemensamt formulerar inriktning i samverkan, medan handläggare i det mer operativa arbetet behöver en egen nivå att samverka kring, till exempel gällande aktuella ärenden och problem i det dagliga arbetet. Däremellan kan också behövas en nivå, i likhet med grupp av avdelningschefer från berörda förvaltningar, som det preventiva styrsystemet CTC byggt upp.

Fler aktörer internt och externt framöver

Det finns en rad ytterligare förvaltningar, organisationer och myndigheter som behöver medverka i arbetet framöver. Stadskontoret satte stopp för att involvera fler aktörer under hösten 2018, eftersom problembilden tenderade att utvidgas alltför mycket. Projektledaren och koordineringsgruppen ges i uppdrag att förse handlingsplansgrupperna med samverkansparter, om de finner svårigheter med att göra det själva. Interna aktörer som blir relevanta framöver, och som inte ännu involverats, är de tekniska förvaltningarna samt Hälsa, vård och omsorgsförvaltningen. Externa, viktiga parter blir utöver de befintliga; IVO, arbetsmiljöverket, ekobrottsmyndigheten och bolagsverket med flera. Förslag på samverkansparter beskrivs i respektive handlingsplan.

Beräknad resursåtgång

Den föreslagna projektledaren bör ha möjlighet att arbeta 25-50% med uppdraget under 2019. Utöver denna, behövs en funktion/medarbetare per förvaltning (STK x 2, ASF samt Fritidsförvaltningen) som ansvarar för en handlingsplan var och som bör kunna avsätta 25-50% av sin arbetstid för uppdraget. Det behövs avdelningschefer från ASF och fritidsförvaltningen som stöttar denna funktion internt. Övriga funktioner i koordineringsgruppen bör avsätta 20-25% eller ca en dag i veckan åt uppdraget.

Handlingsplanernas utformning

Upplägget för de fyra områdenas handlingsplaner är likartat. De kopplas först till de övergripande målen, vanligt förekommande begrepp, uppfattade problem, möjligheter och hinder, hur ett område hänger samman med de andra samt kortfattat vem som ska driva arbetet vidare, med vilka funktioner och organisationer samt när det ska vara gjort.

De funktioner som involverats i arbetet så här långt är både engagerade och kunniga i större eller mindre delar av området kring välfärdsbrottslighet. Det material som de har varit med att ta fram är stort och omfattande. Det är stadskontorets uppfattning att materialet behöver processas ytterligare i dialogform, för att en gemensam bild av prioritering och samverkan ska bli så förankrad och igenkänd som möjligt. Arbetet som ligger framför oss är komplext, råmaterialet ska respekteras och det är viktigt att arbeta med fokus på delaktighet. I materialet som handlingsplanerna nedan bygger på, kan man i viss mån utläsa att problemen och hindren än fler än möjligheterna. Risken med det är att arbetet fixeras vid svårigheterna eller det vi svårigen kan påverka på lokal nivå. Stadskontoret menar därför att det under 2019 ska processas i samverkan och att möjligheterna och prioriteringarna får växa fram.

I de olika delarna/områdena som beskrivs nedan beskrivs de tänkta gruppernas uppdrag – i stora drag.

Detta utkast har stämts av med de föreslagna förvaltningarnas direktörer. Några har haft synpunkter på att graden av konkretisering i handlingsplanen är låg. Stadskontoret instämmer i det och betonar att det, givet hela uppdragets komplexitet, är i samverkan mellan förvaltningarna som önskad konkretisering först blir möjlig.

HANDLINGSPLANERNA

1. Otillåten påverkan och interna oegentligheter

Mål för området otillåten påverkan och interna oegentligheter

- Rätt stöd/bistånd/bidrag/avtal med rätt person/verksamhet/företag/förening
- **Stadens medarbetare ska veta vad otillåten påverkan och interna oegentligheter innebär och vilket ansvar som utifrån det vilar på dem**
- **De förebyggande processerna⁴ inom områdena otillåten påverkan och interna oegentligheter, inköp och upphandlingar, enskilda samt rörande företag och föreningar ska förbättras**

Beskrivning, problem, risker och utmaningar

Otillåten påverkan är ett paraplybegrepp för olika slags påverkan på tjänstepersoners beslut. Interna oegentligheter används här i betydelsen brottslig eller oetisk handling inom ramen för tjänsteutövning. Att arbetet med otillåten påverkan och interna oegentligheter utkristalliserats som ett viktigt arbete inom välfärdsbrottslighet, handlar om att organisationen som helhet inte enbart utsätts för systematisk påverkan utifrån, utan även inifrån. Att förbättra arbetet inom detta område bidrar till att bättre förstå hur intern och extern brottslighet kan hänga samman. Exempel kan vara sådant som dyker upp som incidenter och hanteras internt och kanske leder vidare till anmälan – men där sättet som incidenten uppstår på, inte alltid blir föremål för systematisk genomgång och utveckling av ett förebyggande arbete – organisationen går miste om ett lärande. I förslaget om en samordnande arbetsgrupp på stadskontoret, kan ett sådant arbete och lärande förbättras.

Utöver ovanstående brister i kontroll och synen på kontroll rent allmänt har noterats, och som delvis kan sammanfattas handla om mer ledningskultur och mindre om lagar

- brister inom området rekrytering (säkerhetssamtal, registerutdrag, bedömning av olika funktioner)
- passivitet och rädsla vid vissa typer av beslut
- bristande rutiner vid hot och hot om våld och dålig kontroll på riskfunktioner vid myndighetsutövning
- att det saknas system för anonyma tips
- okunskap och tolerans, tröskelförskjutning,
- bristande stöd för medarbetare men också brister i disciplinära ärenden/avsked
- förståelse för den politiska rollen som innebär såväl att påverka som att påverkas
- bristande resurser och prioritering

⁴ Med process avses här de rutiner eller arbetssätt som utförs innan (utredning) och efter beslut (uppföljning) fattas inom så skilda verksamheter som ekonomiskt bistånd och andra biståndsbeslut, upphandlingar, avtal, föreningsbidrag, IOP mm

Möjligheter

Det finns stora möjligheter att gemensamt utveckla kontroller inom olika områden kring otillåten påverkan och interna oegentligheter, att gå igenom systemen ur ”fuskperspektiv”, att ta fram bättre rutiner vid rekrytering och referenstagning, att säkerhetsklassa fler funktioner, att ta fram planer som stöd för osäkra handläggare för att motverka underlåtenhet att fatta beslut, plan för kompetenshöjande insatser för olika funktioner i staden samt introduktionsutbildning för nyanställda, att samarbeta över myndighetsgränser men också inom staden, att utse samordnare och operativt stöd på daglig basis.

Förvaltningarna rekommenderas belysa och analysera sina registerförande och utbetalande funktioner utifrån ett kontroll/fusk-perspektiv och återföra sina slutsatser till stadskontoret

Övrigt

Överväg eller utveckla förslaget till Antikorrupsionspolicy (till att även omfatta det bredare innehållet i *Otillåten påverkan*) samt följ eller inkorporera arbetet med att utreda möjligheterna och utmaningarna med att inrätta ett internt signalsystem i Malmö, en så kallad visselblåsarfunktion.

Hinder

Som huvudsakligt hinder konstaterade arbetsgruppen sekretess mellan de statliga myndigheterna och kommunen. Polisens bristande resurser att utreda händelser inom detta område, får konsekvenser för kommunen. Lagstiftning som skyddar medarbetare inom blåljusverksamheter gäller tex inte kommuner.

Vem och när

Samordnare: stadskontorets funktion för intern kontroll under 2019.

Koordineringsgruppen ges i uppdrag att bjuda in fler aktörer och göra en flerårig plan för insatser och kompetenshöjande insatser på området otillåten påverkan och interna oegentligheter. Planen ska föreslå prioriteringar, samt föreslå vilka funktioner som ska vara utförare i de olika delarna och var återkoppling ska ske.

Nätverket som finns kring intern kontroll blir viktigt för den samordnande stadskontorsgruppen i arbetet med otillåten påverkan och interna oegentligheter, likaså kompetens från Skatteverket och Arbetsmiljöverket.

Medverkande i arbetsgruppen: Skatteverket, Stadskontoret; (ekonomi, juridik, trygghet, säkerhet, välfärd) ASF (HR), Polisen.

Vanliga begrepp inom området

Jäv, mutor, bestickning, korruption, gåvor, förmåner, rabatter, provision, måltider, resor, konferenser, tjänster, handel med inflytande, intressekonflikter, utpressning. rädsla, hot, hot om våld, in/direkt, negativa besked och aggressivitet, trakasserier, självmordshot (mer och mer inom sociala medier), skadegörelse, underlåtenhet att fatta beslut/åstadkomma underlåtenhet, passivitet eller aktivitet till sin egen fördel, fakturasystemet, beställning av varor, attester, förskingring, missbruk av företrädarens ställning, infiltration,

tjänstefel, hämnd, trolöshet mot huvudman, avtalsefterlevnad, bisysslor, ekonomisk brottslighet, brister i säkerhet på arbetsplatsen, betydande överträdelser av miljöregler, allvarliga former av diskriminering/trakasserier/hatbrott, sekretessbrott, grova avvikelser mot interna regler och riktlinjer, meddelarfrihet, yttrandefrihet, serviceskyldighet, ”rättshaverister”, anmälningsskyldighet, tillbörligt, otillbörligt.

Inte vattentäta skott mellan planerna

Samtliga fyra utvecklingsområdena inom området brottslighet mot välfärden, går in i varandra. Området *Otillåten påverkan och interna oegentligheter* angår medarbetare och chefer i alla förvaltningar, nämnder och bolag och staden som arbetsgivare och har därmed beröringspunkter med samtliga andra utvecklingsområden. Det handlar om anställdas uppfattning av den egna yrkesrollen och rätt och fel. Begångna misstag kan vara medvetna eller omedvetna eller bero på bristande kunskap och kompetens.

Upphandling och inköp

2. Upphandling och inköp

Mål för området upphandling och inköp

- **Rätt stöd/bistånd/bidrag/avtal med rätt person/verksamhet/företag/förening**
- Stadens medarbetare ska veta vad otillåten påverkan och interna oegentligheter innebär och vilket ansvar som utifrån det vilar på dem
- **De förebyggande processerna⁵ inom områdena otillåten påverkan och interna oegentligheter, inköp och upphandlingar**, enskilda samt rörande företag och föreningar **ska förbättras**

Beskrivning, problem, risker, utmaningar

Området kring upphandling och inköp är reglerat genom bland annat Lagen om offentlig upphandling. Upphandlingsprocessen ska säkra att staden ger uppdrag till seriösa företag och målet är en god affär och rättvis konkurrens. Väldigt låga anbud kan vara tecken på snedvriden konkurrens och/eller dåliga arbetsförhållanden och med lägsta pris som villkor är det en risk. Att kunna lägga ett lågt anbud i en upphandling och sedan genomföra uppdraget som en arbetsmarknadspolitisk åtgärd med mestadels praktikanter som arbetskraft är inte olagligt men leder varken till fler anställningar för arbetslösa eller till sund konkurrens med andra anbudsgivare.

Upphandlingsområdet är snårigt för många och kunskapen är låg hos gemene medarbetare som vid enstaka tillfällen behöver upphandla, direktupphandla eller göra inköp. Det ses som en stor brist att man i upphandlingsförfarandet inte får ställa arbetsmiljökrav för sådant som ligger utanför själva kontraktsföremålet – vilket till exempel skulle kunna leda till att en färdtjänstchaufför har villkor avtalade av Malmö stad på vardagsförmiddagar och sedan har mycket sämre arbetsvillkor under resterade arbetsdag. Det finns expertis på upphandlings- och inköpsområdet men belastningen är hög och i vissa verksamheter är behoven ibland akuta, något som får konsekvenser för balansen mellan service till kommunmedlemmar och kontroll av leverantörer, vid upphandling.

Utöver upphandlingar av direkta tjänster eller varor görs sedan avtal med leverantörer som medarbetare kan använda men det visar sig att alla inköp inte följer avtalen. Det kan bero på slarv, att en tror att avtal med leverantör fortfarande gäller eller görs medvetet. Att kontroll av gjorda inköp är bristfällig kan göra att risken – kopplat till ett inte vattentätt attestsystem – är att medvetna fel begås i den processen. I många kommuner och landsting pekas processerna med upphandling och inköp ut som både möjlighet till kontroll och stora risker.

⁵ Med process avses här de rutiner eller arbetssätt som utförs innan (utredning) och efter beslut (uppföljning) fattas inom så skilda verksamheter som ekonomiskt bistånd och andra biståndsbeslut, upphandlingar, avtal, föreningsbidrag, IOP mm

Kopplingen till övriga arbetsgrupper/handlingsplaner är tydlig, men just i denna plan ska processerna kring inköp och upphandlingar sättas under lupp och förbättringar föreslås.

Utöver ovanstående pekar arbetsgruppen bland annat på brister i brottsförebyggande kompetens och verktyg för kontroll och uppföljning av avtal och risker i kontroll av företag och bolag. Avtalsuppföljning sker parallellt på många nivåer och instanser i kommunen/bland andra myndigheter och ett problem med det är bristande helhetssyn och bristande informationsflöden.

Förvaltningarna uttrycker behov av stöd i bolagsärenden och kunskapsbrist i olika delar och om bristande, övergripande struktur för kontroll ur Malmöperspektiv. Vidare pekas på svårigheter att kontrollera underleverantörer och att utforma avtal. Enskilda kontroller, ögonblicksbilder, av avtal som löper under lång tid, riskerar att inte ge hela bilden. Bristande intern kunskap av branschförhållanden avseende arbetstagares och människors rättigheter - riskerar leda till att sådana frågor i villkoren bortprioriteras. Utebliven uppföljning av avtalet och bristande intern samverkan mellan beställare och upphandlare kan ge incitament att inte leverera enligt överenskommelse. Upphandling som utvärderas efter enbart lägsta pris kan ge incitament att ge arbetstagare sämre villkor. Det blir "omöjligt" att avstå från alla branschområden där det finns stora och många brottsrelaterade aktörer för att det inte "finns" seriösa aktörer. Beroendeställning - verksamhetskritiska behov för staden i branscher med bristande konkurrens - driver upp priser, tex inom boendesektorn. Det saknas ett etablerat samarbete mellan olika offentliga aktörer som skulle kunna stödja och ge kraft i arbetet med brottsförebyggande åtgärder. Upphandlingsprocessen är omfattande och tidskrävande. Malmö stad som organisation kan bli en möjliggörare av oegentligheter på grund av akuta behov av leverantörer.

Möjligheter

Se över upphandlings- och inköpsprocesserna ur brottspreventivt perspektiv.

Avtalsvillkoren i våra tjänsterelaterade avtal behöver utvecklas för att ge oss möjlighet att agera under avtalstiden.

Utveckla stabil samverkan internt och externt.

Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas belysa och analysera sina registerförande och utbetalande funktioner utifrån ett kontroll/fusk-perspektiv och återföra sina slutsatser till stadskontoret.

Handboken för intern kontroll och en rad rapporter från SKL (och andra) med olika skattningsskalor och checklistor kan vara viktiga stöd i arbetet.

I samtal med upphandlingenheten beskrivs SPEND-analyser som ett sätt att via ekonomisystemet se vilka inköp som gjorts, av vem och om inköpen följer avtal.

Hinder

Lagstiftningen (LOU) ger inte det stöd som behövs för att kunna agera redan under upphandlingsprocessen

Vem och när

Samordnare: stadskontorets upphandlingsfunktion under 2019.

Det finns ett upphandlings- och inköpsnätverk som blir viktiga funktioner i detta framöver, tillsammans med bland annat Skatteverkets insats *förebygga* och eventuellt Bolagsverket, inspektionen för vård och omsorg samt Arbetsmiljöverket. Framöver kommer förvaltningarna under tekniska nämnden samt Hälsa, vård och omsorg att behöva involveras.

Medverkat i arbetsgruppen: Skatteverket (förebygga), Stadskontoret, (trygghet och säkerhet, ekonomiavdelningens interna kontrollf, upphandlingsenheten, välfärd), ASF boende och etablering.

Begrepp som förekommer inom inköp- och upphandlingsområdet

Underbemanning, saknas brottsförebyggande perspektiv, inga bra verktyg, många branschområden som kommunen behöver, riskbranscher, avsaknad av samverkan, avtalsvillkor som hindrar, svårt hitta stöd i LOU, vilka krav har vi ”råd” att ställa, bristande uppföljning, upphandlingsprocessen omfattande och tidskrävande, många oseriösa aktörer, akuta behov, ovana anbudsgivare, risk att offretlig sektor blir möjliggörare för fusk, ingen struktur för kontroll, svårt kontrollera underleverantörer, stress, stuprör, avtal bara utifrån kontraktsföremål utnyttjar praktikanter (lågt pris), svårt att bryta avtal, allt ser bra ut på pappret samt kompetensbrister

Inte vattentäta skott mellan planerna

Samtliga fyra områdena inom området brottslighet mot välfärden, går in i varandra – och när det gäller områdena inköp och upphandlingar kan såväl otillåten påverkan som annan brottslighet från enskilda men kanske framför allt från juridiska personer förekomma (företag/föreningar). I välfärdsbrottslighetssammanhang talas ofta om upphandling och svårigheter med den processen, men mycket ofta handlar inköpsdelen om att medarbetare inte känner till vilka aktuella avtal som staden har, och därför gör inköp enligt gamla, utgångna avtal eller alls inte kontrollerar utan handlar ”på stan”.

3. Enskilda

Mål för området enskilda

- **Rätt stöd/bistånd/bidrag/avtal med rätt person/verksamhet/företag/förening**
- Stadens medarbetare ska veta vad otillåten påverkan och interna oegentligheter innebär och vilket ansvar som utifrån det vilar på dem
- **De förebyggande processerna⁶ inom områdena** otillåten påverkan och interna oegentligheter, inköp och upphandlingar, **enskilda** samt rörande företag och föreningar **ska förbättras**

Beskrivning, problem, risker, utmaningar

Området kring enskildas systematiska utnyttjande av välfärdssystemet handlar om bistånd, stöd eller bidrag i olika former till enskilda individer/familjer. I handlägningsprocesserna kring dessa olika delar finns naturligtvis redan idag en rad kontroller. Som SOU:n visar, finns dock en rad fallor för de registerförande och utbetalande myndigheterna – till exempel när det gäller intyg hos de registrerande myndigheterna som inte speglar verkligheten, som leder till att de utbetalande myndigheterna fattar beslut på felaktiga grunder. I vissa fall, såsom vid personlig assistans, leder felaktiga intyg till felaktiga utbetalningar av mycket stora belopp, som ibland utbetalats under många år. Det finns två huvudmän för personlig assistans, Försäkringskassan och kommunerna men de utgår från olika lagstiftning (socialförsäkringsbalken respektive LSS) vilket leder till en gränsproblematik.

Inom ekonomiskt bistånd behöver felaktiga intyg inte leda till att stora belopp felaktigt betalas ut men felen kan ha pågå länge och utredningsläget är ofta svårt, efteråt. När medveten felaktighet eller fusk väl uppdragas och anmäls, leder det sällan till åtal eller fällande domar när det gäller bidragsbrott med ekonomiskt bistånd - vilket både kan verka uppmuntrande för den som systematiskt fuskar, som uppgivenhet hos den som anmäler men ser ärendet läggas ned utan åtgärd. Utmaningarna inom exemplen ovan visar på olika behov av åtgärder. Andra övergripande utmaningar inom området med enskilda handlar om svartjobb som förtäcks som praktik eller att man har en praktikplats där man är överens med arbetsgivaren att man inte behöver vara och jobbar svart på en annan arbetsplats istället för att kunna behålla ekonomiskt bistånd.

Ett annat område som är problematiskt är skenseparationer som innebär felaktiga underhållsstöd, bostadsbidrag och betald hyra för ytterligare en bostad som hyrs ut svart och blir otrygg för den som hyr, vilket leder över till utmaningarna med oriktiga hyresförhållanden och handel med svartkontrakt, där den rättvisa kön för hyresrätter sätts ur spel och genererar svarta pengar, otrygghet och fusk med välfärdsmedel från flera myndigheter. Inom handel

⁶ Med process avses här de rutiner eller arbetssätt som utförs innan (utredning) och efter beslut (uppföljning) fattas inom så skilda verksamheter som ekonomiskt bistånd och andra biståndsbeslut, upphandlingar, avtal, föreningsbidrag, IOP mm

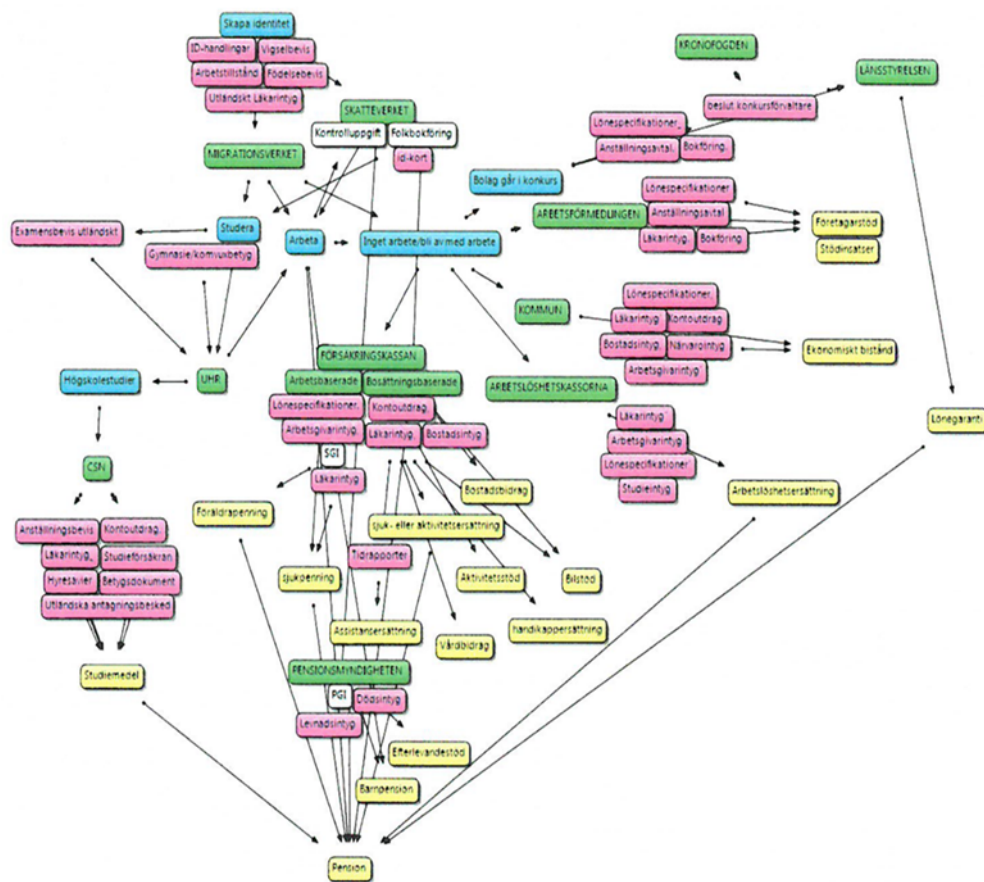
med kontrakt pågår på nationell nivå ett utredningsarbete avseende kriminalisering/straffskärpning.

Utöver ovanstående finns risker med att skattekraften och utgifterna från välfärdssystemen påverkas negativt och dubbelt av att systematiskt fusk minskar intäkterna och ökar utgifterna samt att

- att arbetsbelastning gör att balansen mellan service och kontroll blir asymmetrisk,
- svårigheter med intyg (se nedan),
- ärenden handläggs trots bristande samtycke/medgivande (att inte lämna samtycke är inte automatiskt skäl för avslag),
- fusk med identiteter, anställningar och timlistor
- bristande möjlighet för kommunens socialsekreterare att få diagnoser förklarade av medicinskt sakkunniga
- inte kunna inhämta bankuppgifter pga globalisering
- interna stuprör i vissa delar på grund av sekretess mellan nämnder
- det finns risk att bli ett kontrollsamhälle och att ökade kontroll felaktigt kan användas mot vissa målgrupper i stället för individer, tex försörjningsstödstagare generellt vilket kan få en oönskad negativ effekt
- det finns en uppfattning om att tillit och kontroll måste stå i motsatsförhållande till varandra
- kompetensbrist och bristande rutiner och att prioriteringen av detta arbetet inte genomsyrar organisationen

Bildförklaring

Bilden nedan är lånad av rapporten ”Intyget som dörröppnare till välfärdssystemet” (BRÅ, 2015:8). Bilden illustrerar sammanhangen kring myndigheternas uppdrag på ett bra sätt, vilka intyg som utfärdas och kring vad. Man får uppfattningen av ett lapptäcke av system som byggts ut för att täcka behov som visat sig efterhand och att delarna bidrar till helheten på ett väldigt komplext sätt. De blå rutorna illustrerar olika händelser i en persons liv (behöver identitetshandling, vill studera, får betyg, driver företag, går i konkurs, arbetar, blir arbetslös, blir sjuk, får sjukpenning utifrån sjukpenninggrundande inkomst och går till slut i pension), de gröna rutorna är myndigheterna som blir en del av dessa olika livshändelser, de rosa rutorna visar vilka intyg dessa myndigheter behöver för att fatta beslut i individens olika livsfaser och de gula rutorna visar slutligen vilka bidrag som kan beviljas utifrån livshändelser och beslut utifrån alla intyg. Det bilden också illustrerar är att myndigheterna och intygen hänger ihop – och att ett felaktigt beslut eller ett intyg som felaktigt godtas i en myndighet kan hänga med hela livet – och ge en felaktig pension som kan vara mycket högre än den egentligen skulle vara, från en helt annan myndighet.

Möjligheter

Arbetsgruppen ser olika möjligheter att samverka kring medgivande och samtycke från den enskilda, att öka kunskapen kring intyg och äkthet, att digitalisering är en möjlighet, att en framtida samordnad utbetalningsfunktion är av godo i detta arbete, att SSBTEC (ett system där socialtjänsten får digital information från flera andra myndigheter om intäkter mm för den enskilde) kan utvecklas ytterligare, att skapa tjänster som har tid att titta på ärenden som kräver extra utredning, inrätta en central funktion som hanterar polisanmälningar som rör bedrägeri- och bidragsbrott, att stämma av med polisen hur en bra anmälan behöver se för att den inte omedelbart ska läggas ned, att överpröva ej inledda förundersökningar men också att rekrytera andra kompetenser än socionomer i arbetet

Hinder

Sekretessen mellan nämnderna, och mellan socialtjänsten och statliga myndigheter. Att socialtjänsten enbart får anmäla misstänkt bidragsbrott till polisen men inte får underrätta till exempel Försäkringskassan trots att vetskap/misstanke finns att även den myndigheten är utsatt.

Misstänkt fusk är inte grund för sekretessbrytande (förutom till polis).

Bidragsbrottsutredande myndigheter har inte tillräcklig kapacitet.

På grund av upphandlingsregler är det ett hinder att samordna verksamhetssystem nationellt.

Att kommuner kanske inte använder lagstiftningen fullt ut (är försiktigare än nödvändigt).

Lagstiftningen kring tex ekonomiskt bistånd och vad som kan krävas vid medgivande, hembesök, kontroller. JO reagerar negativt på oanmälda hembesök eller om ett hembesök varit planerat och haft ett särskilt syfte så får inget annat tas med i bedömningen än det som besöket avsåg.

Brist med nationella riktlinjer kring hur många som kan vara folkbokförda på samma adress.

Vem och när

Samordnare: arbetsmarknads- och socialförvaltningen under 2019.

På arbetsmarknads- och socialförvaltningen samt funktionsstödsförvaltningen funderas det på om det framöver kommer att behövas expertfunktioner som särskilt har i uppdrag att utreda felaktiga utbetalningar.

Inom detta område behövs expertkunskap från de tre socialtjänstförvaltningarna som är mest berörda samt MKB, Skatteverket och Försäkringskassan.

Nämnderna rekommenderas belysa och analysera sina registerförande och utbetalande funktioner utifrån ett kontroll/fusk-perspektiv och återföra sina slutsatser till stadskontoret.

Medverkat i arbetsgruppen: Skatteverket (förebygga), Försäkringskassan, MKB, ASF, ekonomiskt bistånd, Funktionsstödsförvaltningen, Stadskontoret, välfärd/ekonomi

Inte vattentäta skott mellan planerna

Området enskilda hänger samman med de andra områdena genom att det förekommer

- påverkan på tjänstepersoner inom myndigheterna (för otillåten påverkan på beslutsprocessen)
- negativa reaktioner på beslut
- på olika sätt med området företag och föreningar - både genom att det förekommer att individer som har stöd från samhället för sin försörjning driver företag eller föreningar själv eller via bulvaner och på så sätt skulle kunna vara självförsörjande eller som nämndes ovan, genom överenskommelser med oseriösa arbetsgivare om praktikplats ”på pappret” eller svartjobb.

4. Företag och föreningar

Mål för området företag och föreningar

- Rätt stöd/bistånd/bidrag/avtal med rätt person/verksamhet/företag/förening
- Stadens medarbetare ska veta vad otillåten påverkan och interna oegentligheter innebär och vilket ansvar som utifrån det vilar på dem
- **De förebyggande processerna⁷ inom områdena** otillåten påverkan och interna oegentligheter, inköp och upphandlingar, enskilda samt rörande **företag och föreningar ska förbättras**

Beskrivning, problem, risker, utmaningar

Området kring företag och föreningar är relevanta för arbetet med välfärdsbrottslighet på flera sätt. Staden vill ha ett starkt civilsamhälle och levande näringsliv och bidrar till det på många olika sätt, genom olika samarbeten, genom att underlätta företagsetableringar och till exempel genom ekonomiskt stöd till föreningar men också genom olika IOP-samarbeten som syftar till att förbättra olika delar av arbetet inom tex socialtjänst/arbetsmarknad, fritid, kultur och vid evenemang. Företag och föreningar är viktiga för staden i många sammanhang; näringslivsfrågor, attraktivitet och för att arbetslösa ska närma sig arbetsmarknaden. I SOU:n beskrivs att fler och fler kriminella nätverk nyttjar olika bolagsformer för systematisk, ekonomisk men oseriös, vinning. Det finns även indikationer på att kriminella nätverk använder juridiska personer för finansiering av terrorverksamhet.

Genom olika ”modus” som underleverantörsstrukturer, ”rena” företrädare, anhöriga, målvakter eller kriminell infiltration av seriösa bolag, ger olika företagsformer som handelsbolag, stiftelser, enskilda firmor, kommanditbolag, ideella eller ekonomiska föreningar, möjlighet att lägga anbud på kommunala upphandlingar. Detta gäller särskilt inom vissa branscher; inte sällan sådana som är personalintensiva men inte kräver omfattande kompetens eller utbildning – såsom transport, restaurang, städ, bygg. Andra problemområden är att rekrytera praktikanter, anordna aktiviteter med föreningsstöd och med oriktiga medlemsförteckningar, anordna sammankomster som strider mot värdegrund och demokrati, inte vara sanningsenlig vid redovisning av vad stöden använts till, samarbeta på ett oseriöst sätt med myndigheter kring instegsjobb och lönebidrag.

Interna svårigheter inom området illustreras på ett bra sätt genom Skatteverkets illustration nedan ”Hämta information och lägg pussel”. Arbetet med att kontrollera föreningar eller företag som ska få stöd, samarbeta med eller skriva avtal med kommunen, innebär att inhämta information och lägga pussel. Som tidigare beskrivits, så är det en process fram till beslut om bidrag, stöd, samverkan, avtal, och en annan efter att beslut fattats med uppföljning

⁷ Med process avses här de rutiner eller arbetssätt som utförs innan (utredning) och efter beslut (uppföljning) fattas inom så skilda verksamheter som ekonomiskt bistånd och andra biståndsbeslut, upphandlingar, avtal, föreningsbidrag, IOP mm

osv. Den inledande kontrollen kan liknas vid ett fotografi av en rörlig film – det visar bara nuläget och ingenting om vad som händer sedan och det kan leda till brister om uppföljningsrutiner saknas eller inte följs.

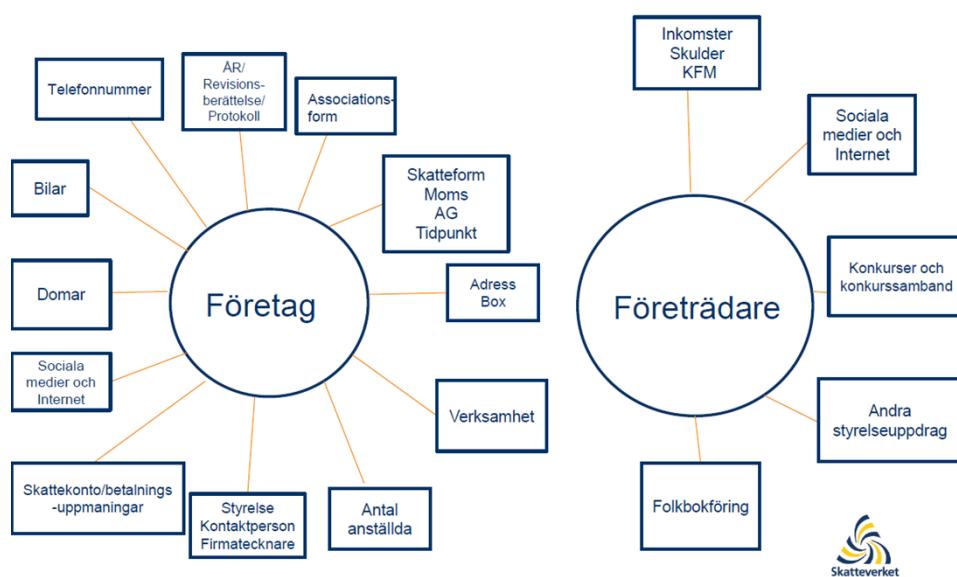
I förhållande till området inköp och upphandlingar kan vissa leverantörer gynnas eller missgynnas vid otydliga interna regler och rutiner – eller så kan det brista i kontrollen av företag och föreningar vid anbudsförfaranden.

Gränsdragning mellan vad som kan göras inom ramen för en IOP och vad som istället borde hamna under LOU är svår. När det gäller enskilda så kan arbetsgivare och arbetstagare på olika sätt utnyttja varandra - arbetstagare genom att ha tex en praktikplats på pappret, men jobba svart någon annanstans – och arbetsgivare genom att lägga låga anbud i en upphandling och utnyttja praktikanter som behöver närma sig, och har krav på sig, att närma sig arbetsmarknaden.

Inom området företag och föreningar finns en del målkonflikter mellan service och kontroll – till exempel så är det viktigt att arbetssökande får praktik och arbetslivserfarenhet och det är naturligtvis positivt om arbetsgivare finner varandra utan mellan händer. För en handläggare kan noggranna kontroller vara både övermäktiga och ”kontraproduktiva” ur arbetsmarknadsperspektiv. Arbetsgivare kan också vara mycket påstridiga och vilja ta emot praktikanter, med eller utan löfte om framtida anställningar – och här beskrivs problem med att om en ”praktikförmedlare” säger nej, så kanske nästa eller nästa säger ja. Och blir det just den personen som får frågan nästa gång – kan en påverkansproblematik kan vara igång.

Andra formulerade problem handlar om bristande kontroll av/information om vilka bolag som mister tillstånd, att oseriösa aktörer vet att myndigheterna inte har någon samordning eller att föreningar är en bolagsform som är svår att följa upp och kontrollera.

Hämta information och lägg pussel

Möjligheter

Att koppla misstankar till RUC (regionalt underrättelsecentrum), att alltid ringa åtminstone ett extra telefonsamtal, att sekretess kring juridiska personer inte alls är lika svår, att samarbetsmöjligheterna är mycket stora, att resonera om vilken information som är delbar och dela den (samverka, ta fram rutiner, höj kompetensen) och mycket mer. Gå på gemensam tillsyn. Kompetensen finns men den är spridd på olika ställen – saml ihop den!

De nyligen antagna övergripande riktlinjerna för föreningsstöd kan vara ett viktigt verktyg och den beredningsgrupp rörande föreningsbidrag, som redan nu samordnas av fritidsförvaltningen, likaså.

Hinder

Sekretesslagstiftning (i vissa delar).

Vem och när

Samordnare: fritidsförvaltningen under 2019.

Inom detta område kommer inom detta område behövas kompetens från ASF (arbetsmarknad), miljöförvaltningen, fritidsförvaltningen, Arbetsförmedlingen och Bolagsverket samt Skatteverket.

Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas belysa och analysera sina registerförande och utbetalande funktioner utifrån ett kontroll/fusk-perspektiv och återföra sina slutsatser till stadskontoret.

Medverkat i arbetsgruppen: Skatteverket (förebygga och/eller GEB), Arbetsförmedlingen, Miljöförvaltningen, ASF; arbetsmarknad, tillstånd, Stadskontoret, ekonomiavdelningen, välfärd, Fritidsförvaltningen (representerar även kulturförvaltningen)

Inte vattentäta skott mellan planerna

Området företag och föreningar hänger samman med övriga tre genom att – näringslivskontakter och föreningskontakter kan utgöra grund för påverkan av beslut i olika former, såväl tillåtna som otillåtna med en gråzon däremellan. Såväl förtroendevalda som tjänstepersoner träffar företrädare för näringsliv och civilsamhälle i olika sammanhang – men inte andra. Förtroendevalda och tjänstepersoner är engagerade i såväl företag som föreningar i olika frågor – men inte i andra. Det är bara några exempel på eventuell gränsdragningsproblematik (eller inte alls, kanske ”bara en risk”).